

ĐỒNG TRẠCH CHUYỂN ĐỔI NUÔI TÔM SÚ SANG NUÔI TÔM THẺ CHÂN TRẮNG ĐẠT HIỆU QUẢ CAO

ĐẶNG VĂN HUẾ

Xã Đồng Trạch, huyện Bố Trạch có diện tích nuôi trồng thủy sản trên 107ha, trong đó 66ha ao hồ mặt nước được dùng nuôi tôm chuyên canh. Cũng như các địa phương khác trong tỉnh, người dân Đồng Trạch khởi đầu nuôi đối tượng mận lợ từ con tôm sú, nhưng sau vài năm thành công thì dịch bệnh phát sinh gây hại, mất mùa và thua lỗ, hàng chục hécta ao hồ phải bỏ hoang. Được sự chỉ đạo đúng hướng của ngành chuyên môn và chính quyền địa phương, 2 năm trở lại đây bà con đã chuyển nuôi tôm sú sang tôm thẻ chân trắng (TCT) kết hợp với thực hiện phương án nuôi tôm thủy sản mận lợ của tỉnh nên bước đầu đã thu được những kết quả đáng kể.

Từ phong trào nuôi quảng canh, tự phát, nhỏ lẻ của các hộ, để giúp nông dân có điều kiện đầu tư thâm canh tăng năng suất và tiện lợi trong quản lý dịch bệnh, đầu năm 2002 UBND xã Đồng Trạch đã tiến hành quy hoạch ao hồ mặt nước hiện có thành khu nuôi tôm tập trung, gồm tiểu vùng 1 và tiểu vùng 2. Cơ sở hạ tầng của vùng nuôi được thiết kế theo hình thức nuôi công nghiệp, có hệ thống điện, mương cấp, thoát nước chung. Mặt khác, nhờ môi trường nuôi ban đầu còn sạch bệnh lại được các hộ quan tâm đầu tư nên các năm 2002-2004 người nuôi tôm ở đây liên tiếp được mùa. Đáng tiếc là bên cạnh sự thành công, nhiều người nảy sinh tư tưởng chủ quan, buông lỏng những khâu quan trọng trong quy trình sản xuất. Ao hồ thiếu đồng bộ, chủ yếu dành diện tích cho ao nuôi, không bố trí ao cấp và ao xử lý nước thải; mua giống không rõ nguồn gốc và không qua kiểm dịch; cộng đồng người nuôi chưa quan tâm đến việc bảo vệ và quản lý môi trường... Hậu quả là ao nuôi dần dần bị ô nhiễm, cường độ dịch bệnh ngày càng gia tăng, đến mức không thể kiểm soát. Vì thế, nếu những năm 2002-2004 người nuôi tôm được mùa thì các năm 2005 và 2006 liên tục mất mùa, do nuôi thua lỗ nên sang năm 2007 người dân đã bỏ hoang khoảng 90% diện tích ao hồ.

Thực trạng trên đã chỉ ra rằng: muốn duy trì, phát triển nghề này không cách nào khác là phải cải tiến, đưa vào nuôi các đối tượng mới phù hợp gắn với các giải pháp nuôi trồng bền vững. Năm 2008, Sở

Thủy sản (cũ) đã chỉ đạo nông dân chuyển từ nuôi tôm sú sang nuôi tôm TCT đối với những vùng có điều kiện, trong đó có địa bàn xã Đồng Trạch. Để thuyết phục được người dân, Trung tâm Khuyến ngư (nay là Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư) đã triển khai mô hình trình diễn tại hộ anh Mai Văn Bình và sau 3 tháng nuôi, anh Bình đã thu được hàng chục triệu đồng tiền lãi. Mặc dù chưa hoàn hồn do nhiều vụ thất bại nhưng kết quả mô hình trên đã được nhiều hộ hưởng ứng làm theo; đưa 18,5ha ao hồ đã bỏ hoang vào nuôi tôm TCT trong năm 2008. Đi đôi với việc hưởng ứng thực hiện phương án nuôi tôm, thủy sản mận lợ bền vững của tỉnh, năm 2009 bà con đã đưa hầu hết diện tích ao hồ bỏ hoang vào nuôi tôm TCT. Nghề nuôi tôm ở đây dần ổn định trở lại và đang phát triển theo hướng nâng cao chất lượng, hiệu quả. Đáng kể đến là các hộ Mai Văn Bình ở thôn 3, Dương Văn Thế ở thôn 4, hộ Dương Văn Hòa và hộ ông Phạm Văn Hóa thôn 7B đạt sản lượng 15-20 tấn/hộ, lợi nhuận thu được hàng trăm triệu đồng/năm.

Được hỏi, vì sao chuyển nuôi tôm sú sang tôm TCT thu được hiệu quả cao, ông Dương Bình Nguyên cán bộ khuyến nông xã Đồng Trạch cho hay: Nuôi tôm sú mật độ thả thấp hơn, tiêu tốn thức ăn hàng ngày ít nên phù hợp với khả năng đầu tư của các hộ. Tuy nhiên, nuôi tôm sú thời gian/vụ khá dài (vụ/năm), tôm lưu trong ao khá lâu, chịu sự tác động lớn của biến đổi khí hậu và môi trường dẫn đến mức độ rủi ro cao. Trong khi nuôi tôm TCT chỉ cần 3 tháng là thu hoạch được, thuận lợi trong quản lý dịch bệnh, tính rủi ro thấp hơn, mật nứa tôm chóng lớn và năng suất cao, có thể nuôi được nhiều vụ trong năm, quay vòng vốn nhanh và lợi nhuận cao hơn.

Nghe rất có lý nhưng điều quan trọng nhất là phải đa dạng hóa đối tượng nuôi, kết hợp thâm canh, xen canh với quản lý môi trường. Đặc biệt là tuân thủ đúng các quy định trong phương án nuôi tôm, thủy sản mận lợ bền vững do Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo, có như vậy sản xuất mới ổn định, người nuôi bảo toàn được vốn và có điều kiện để giàu lên.